

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Nyugati számla árat 15 kr. kiegészítve.

Külföldi utasok a kiadókhoz írt levelek B-Gyarmatban.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadókhoz írt levelek.

A lap szellemi részére s a nyitásra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos betűsor 6 kr. — Nagyobb és több sorú hirdetések jutányosan esakötöztetnek.

Érték minden betűsoránál 50 kr.

Nyitási garancia: 20 kr.

B-Gyarmat, szept. 18.

A b-gyarmat-apolysági vasutvonalnak városunk határában leendő állomási épületek felépítése körüli munkálatok már serényen folynak.

Alkalmunk volt az építési tervbe beletekinteni és ezek után nem mulasztjuk el, hogy kifejezést ne adjunk azon aggodalmunknak, hogy ezen terv szerint az utazó-közönség kényelmére szánt helyiségek (váróterem) nemcsak hogy nem fognak megfelelni ezen rendeltetésnek, sőt ellenkezőleg csak sok alkalmatlanságot és bosszúságot fognak előidézni.

Hogy maga az egész épület csak 15. 50 m. hosszú és 9. 20 m. széles lesz ehhez nem lehet szavunk, mert a vasút-társaság dolga, hogyan helyezi majd el hivatalnokait és hivatalos helyiségeit; de igen is kötelességünk figyelmeztetni a várost azon körülményre, hogy a „váró termek” neveléségen kicsinyekre vannak tervezve.

Az I. és II. osztályú váróterem együttes helyisége 3. 04 m. hosszú, 3. 94 m. széles leendő; III. oszt. váróterem nincs, hanem a kis előcsarnok fele fog ezen célra szolgálni.

Ezek szerint tekintetbe véve azt is, hogy bizonyára még löccák, esetleg asztal és székeket is kell helyezni ezen várótermeknek csüfolt „ketreczekbe”, ha egy 4—5 tagból álló család, vagy társaság fogja várni a vonat elindulását vagy megérkezését, úgy az a szerencsétlen utas, ki 6-ik vagy 7-ik lesz, — kénytelen majd kinn ácsorogni — talán esőben és hóban, — hanem akár a már benélvőknek alkalmatlan lenni.

A vasút-társaságot természetesen nincs jogunk azért vádolni, mert nem követelhetjük tőle, hogy ismerje vidékünk viszonyait, melynek várandó személyforgalma sokkal nagyobb lesz, semhogy a tervezett várótermek kicsinységük miatt majd számos bosszúságot ne szenvedjenek; de igen is kötelessége volna a városnak ezen irányban is megtenni a szükséges lépéseket, a saját jól felfogott érdekében.

És hisszük, hogy ha a város közben fog járni a vasút-társaságnál és felvilágosítja és megismerteti az itteni viszonyok által követelt szükségletekkel, maga a vasút-társaság is be fogja látni, hogy legkevesebb sincs érdekében, hogy az utazó közönséget folytonos kalamitásoknak tegye ki, már csak azért sem, mert ez esetben a közönség inkább fogja jól kifejlődött út-hálózatunkat igénybe venni.

V. I.

Báró Majthényi László, Honvármegye és Selmeczbélabánya városok főispánja lemondott az állásáról s a király ő felsége, mint a hivatalos lap közli, báró Majthényi saját kérelmére s nyugdíj igényének fentartása mellett fölmeltette állását. Ő felsége egyidejűleg kitüntetésben is részesítette báró Majthényi Lászlót, az első osztályú vaskorona rendet adományozta neki, a „köznyelvi érdemeiért” szentelt hasznos szolgálatai között „szertartó kiváló érdemei elismeréséül.” Báró Majthényi László a legelső főispánok egyike volt, még 1867-ben foglalta el az állást, melyet huszonhárom éven át viselt. Meggyőzésen nagy konfliktusai voltak az ellenzékkel s a „honti háború” éveken át nagy izgalmakkal folyt, koronként országos kázussá is növekedve, migiem mindkét fél befelé fordult és békekötés lett a vége. Báró Majthényi László időközben mint Nyitra megye ideiglenes főispánja, mint királyi biztos más felé is szerepelt, a főrendi házban, melynek census alapján örökös tagja, sokszor szótalt fel, s mind a Deák-párt, mind a Tiszakormány idejében egyik kiválóbb szereplő volt, ki erélyességével gyakran tett jó szolgálatait a közügynek. A főrendiházban bizonyosval ezáltal is érvényesíteni fogja gazdag tapasztalatait. Hogy főispáni állásától mért vált meg, arról kevés hallatszik. Nem valószínű, hogy tetteire fogyását érezte, mert bár hetven éves és már a negyvenes éveken mint az ó-konzervatív párt tagja részt vett a nyilvános élet küzdelmeiben, szellemi és testi erejét még ma is teljes mértékben bírja. Inkább hiszik, hogy visszavonulásának oka az állami közigazgatás közeledése. Báró Majthényi László ugyanis nagy municipalista s nem volt olyan előkelő közigazgatási tisztviselő, megmaradhatni, midőn éppen e térer olyan reform készül, mely őt ellentétbe juttatná a föltötte álló kormányférfiakkal.

Utódaul Horváth Bélát, az ipolysági kerület jelenlegi országgyűlési képviselőjét emlegetik, ki fiatalasága dacára a közpolitikai alapos készséggel, higgadsággal és komolysággal bír, s ezen jó tulajdonok miatt már néhány év előtt megszerzte Honvármegye közönségének bizalmát is tisztelést.

TÁRCZA.

A jó házigazda.

— Tárcza egy kedélyes lakomáról. —

Mégis csak áldott jó talaja lehet Balassa-Gyarmat városának, hogy itt még az is megletem, ami bizony nem mindenütt ebben az országban, hol mindenha kecskeszűvű thyránsoknak tartották a házigazdákat. És éppen ezért könnyebb elhitetni bárkivel is — pedig ez nagy szó, hogy vannak csokolni való anyósok — mintsem azt, hogy jó házigazdák is léteznek a földkerekségen.

Azt meg pláne senki fia se hinné el, hogy köztöltök még olyan is akad, aki azt a nagy családot, melynek hajlékot ad, ur asztalához hívja s igazi magyar vendégszeretettel fogadva — úgy megvendégelje, mint a helybeli takarékpénztár — a legjobb házigazda — tette.

E penzintézet érdemes igazgatója ugyanis a m. kir. pénzügyigazgatóság és az adóhivatali tisztviselői mult szombatán a következő sorokkal lepte meg:

„Van szerencsem tekintetes Uraságodat a ma este fél 8 órakor a b-gyarmati takarékpénztár helyiségében tartando barátságos vacsorához tisztelettel meghívni.”

Es e meghívás következtében össze is gyűltek a meghívottak, kiket Vannay Ignácz takarékpénztári igazgató ur, lekötözött szívvel fogadott.

Megjelentek: Szpevács Sándor kir. pénzügyi tanácsos pénzügyigazgató és Szabó Albert pénzügyigazgató-helyettes urak, a pénzügyigazgatóság és az adóhivatali tisztviselői kara, — Aninger László takarékpénztári igazgató-helyettes, dr. Feledy Ferencz, dr. Gerő Mor, főt. Hottovinszky Károly, Kövy Tivadar és Tamaszkó Nándor urak, mint az igazgatóválasztmány tagjai, Manósy Alajos építész ur és a takarékpénztár tisztviselői.

A díszes társaság csakhamar elhelyezkedett a terített asztalok körül és ezzel kezdetét vette a kedélyes

lakoma, melynek menüje a következőképp volt összeállítva.

Entré: Borjupörkölt burgonyával.

Lendakása.

Tészták: Turdomett és háposztás kocka.

Sülték: Pulyka és pecsenyék vöröskapostával.

Dessert: Sajt Gyümölcs.

Fekete kávé.

Borok és jó fajta Haravánok.

Az étetek kivétel nélkül nagyon izletesek voltak; a bor kitűnő.

A második fogásnál Vannay ur üdvözlője a megjelenteket — ismertette az estély genezist. A pénzügyi szervezés következtében — ugymond — városunk is pénzügyigazgatósági székhelyisé lett. Elhelyezésére a takarékpénztár a már előbb átadott helyiségekhez — még egy új épületet is emeltetett. Ez épület elkészülvén a pénzügyi hivatalok immár abba is elvannak helyezve. Ennek megkönnyítésére rendezett el lakoma.

Beszédet Szpevács Sándor ur önnagysága érdemeinek vázolásával végezve, poharat ült rá, mint az első nógrádvármegyei pénzügyigazgatóra.

Szavai harsány eljénzés követte, mire Szabó Albert pénzügyigazgató-helyettes ur emelkedett fel helyéről, hogy a jó házigazdára, a takarékpénztár igazgatójára ültse poharat.

Utána Aninger László a takarékpénztár derek igazgató-helyettese szellemes szózatban adott kifejezést — a pénzügyi tisztviselők iránti rokonszenvének. Majd Kövy Tivadar ügyvéd ur — a szentve tisztelt pénzügyigazgató-helyettes, Szabó Albert urat köszöntö fel. A következő pohárköszöntőt Ernsey Károly kasszárter irattárnok mondta s azzal kezdte, hogy az angol királynő egy napon azt kérdezte házi orvosától, hogy az udvarnál kiket találna erőnyesnek.

— Felség! válaszolt az orvos, én itt csak három erőnyes hölgyet ismerek: Az első a királynő, a második a feleségem.

— És a harmadik? vágtak közbe a kíváncsi udvarlányok.

— Azt nem nevezhetem meg, — mondá az orvos, gondoltam, hadh higgye mindenki magáról, hogy ő az.

Az előttem szólott tisztelt urak is ügylézik a

szellemes angol orvos példáját követték, hogy poharat ültve a pénzügyigazgatóság érdemes igazgatójára és a pénzügyi tisztviselőkre — mint lakókra; a takarékpénztár vezérfőnöke pedig mint a házigazda képviselőre — a harmadik pedig vagis azt a férfit nem nevezte meg, aki hajlékukat építé. En azonban kimondom, ő reas öltve poharamat s kívánva, hogy városunkat még számos új szép épülettel díszítse, minő e műve: éljen Manósy Alajos ur, tevékeny építészünk!

E közben a boros poharak hol megteltek, hol kiürültek, s a jövedv is éledni kezdett — mit dr. Feledy Ferencz ur annak a kitűnő „olaj”-nak tulajdonított, melyet Aninger László ur termelt — kit e czímen nyomban fel is köszöntött.

A jó „bor” ízű töst persze nem tévesztő hatását és az élelnekübol ugyancsak bőségesen kijutott a jövedv adakozónak.

Ezután Manósy ur a legelőzékenyebb pénztárnokra, Melna Giza urra ülté poharát, ki ha neki az építés folyamán fizetett, még azt is megszokta kérdezni, vajlon milyen pénzzel cselekedje meg azt.

Bucsegh irodavezetőúr főt. Hottovinszky Károly plébános — Brody számtiszt ur az indirekt adók legbellejesebb kiaknázóját Jelinek fogalmazó, Bisztereczky adóhivatali számtiszt ur pedig az adók erőnyes behajtóját Heinrich p. ő fogalmazó urakat köszöntöttek fel.

Hogy a takarékpénztár köztisztletben álló igazgatója Vannay Ignácz ur és derek tisztviselői is, élelnek óvázókban részesültek, azt tán mondanunk se kell.

A kedélyes lakoma egyébként reggeli 3 óráig tartott — s ez kétszégkülv legényesebb bizonyítéka a kitűnő hangulatnak és annak, hogy e kedves körben mindenki jól érezte magát — mi sajátszerű társadalmi viszonyaink között bizony nagyon ritkán szokott megessni.

Es még mondja valaki, hogy az ily csodát mivelő jó házigazda nem valóságos Isten-áldás!

Ernsey Károly.

Visszaautasították: Földi Mihály zagyi lakosnak önmaga részére. (Folytatás: 18-ik életévét még be nem töltötte.)

Az ipartanácsba bevalasztottak rendes tagokul: Aninger László és Monósy Alajos; póttagokul: Benkő József és Molnár József.

Az imunitás és szőlő ültetésre alkalmas talaj összeírása foganatosítva lett miniszteri rendelet folytán. Kiszner Mór f.-petényi előjáró állásától felfüggesztetett az alispán állal. Ez elen nevezett felebbezett, de felebbezése elutasított.

A losonez-fülki uton lévő rozszant hidnak újbóli felépítése elrendelveten, az ajánlatok közül Polyak Károly losonezi lakos ajánlata, fogadtatott el, aki a hidat 1130 frt 29 kreit építi fel.

Gutfreud Nándornak kezi győgytár tartása nem engedélyeztetett, mivel igen drágán méri az orvosságot.

Leopold Márk szentiványi lakos 5 frt bírságban marasztalta Szentivány község képviselőtestülete, amiért egy homok bányához vezetett út megrongált, egyszerűsége az út helyreállítását elrendelte. A község eme határozata Leopold Márk felebbezése folytán feloldatott, mivel a bírságolási jog a községet nem illeti meg. Az ügy a szolgabíronak adatik ki.

Rapp község felebbezése az ismert ügyben felterjesztették a kereskedelmi miniszterhez.

A közigazgatási bizottság felvett jelentése tudomásul vétetik. Egy példány a belügyminiszterhez felterjesztetik.

A vallás és közokt. miniszter a losonezi izr. statuasio és a losonez-tugari orthodox egyházak közt fennforgó vitás ügyben végleg határozott, s a losonez-tugari izr. orthodox egyházat, mint filialis gyülekezetet beolvastotta a losonezi anyagyégyháza, s elrendelte, hogy a losonez-tugari orthodox egyháza közös adminisztráció költségeire hozzájárulni köteles.

Homor István állásától elmozdított gácsi körjegyző monstium panaszt adott be a gácsi szolgabírák ellen; a panasz egészen alaptalannak bizonyult, Homor István panaszát elutasított. Homor ezen elutasító bizottsági határozatot felebbezte; felebbezése felterjesztették a belügyminiszterhez.

Elheniczky Flórián örökösége

Elénk érdeklődés mellett tárgyalták Elheniczky F. felebbezést, melyet az alispáni határozat ellen adott be. Az alispán ugyanis az elsőfokú szolgabírói határozatot Kövy Tivadar és társai felebbezése folytán feloldta s elrendelte, hogy a B-Gyarmaton lévő n. n. iskolaköz-utczában összegyűlemlt vizek levezetése céljából tartozik az általa beasott árkot 8 nap alatt kiásatni, felebbezés csak bírtonon kívül engedtetlen meg. A beasott árkok hatóságilag ki is ásottak.

Az ügy tárgyalása előtt felolvastattott az e tárgyban kelt miniszteri rendelet, mely az alispánnak a vízjogi törvény alapján hozott bírságoló határozatát feloldja, s az ügyet egészségügyi és építészeti tekintetből a közigazgatási bizottsághoz utalja. A közigazgatási és építészeti bizottság meg is tartatott, s ennek alapján hozta meg a szolgabíró az elsőfokú határozatát, melyet az alispán a fentiek szerint feloldott.

Az ügyhöz előszörban hr. Rosner Ervin helyes szempontokból szólalt fel; ő ugyanis egyelőre megváltoztatta a dolgot, hogy azon szolgabíró, melynek az iskola köz-utca vízei Elheniczky beltelek lefolyának vagy régi, vagy új. Ha régi akkor csak egy érvényes, ha be van táblázva; ha új akkor a vízjogi törvény 59. §-a értelmében bíralandó el, mely §. ugyanis azt mondja, hogy az utcai vizeket a tulajdonosok beltelekre bocsátani nem lehet. Mivel pedig ezen szolgabíró betáblázta nincs, és a vízjogi törvény 59. §-a alapján Elheniczky felebbezésre jogosultnak találja s az alispáni határozatot feloldani kéri.

Laskary Gyula azon nézetnek adott kifejezést, hogy Elheniczky nem tartozik túrnai azt, hogy a vizek beltelek vezetésének le; ezen kérdés a város által oldandó meg és pedig utca szabályozással. Vele szembe az „Iskolaköz” vizeit a „Telky utca”-n keli levezetni, ami könnyen eszközölhető.

Szontagh Pal hosszabb alapos beszédben meren ragaszkodik az alispáni határozatahoz, mert — ugymond — a vizek ott évek óta természetes lefolyása volt.

Pongrácz György hosszabb beszédben szolt hozzá a dologhoz, szerinte a város tartozik a vízlevezetéséről gondoskodni.

Szotvsky Janos alispánnak felszólalása és közvetítő indítványa alapján végre elhatározott, hogy a város utasítassék, miszerint műszaki tervek alapján 6 hó alatt az iskolaköz vizeinek levezetése tárgyában intézkedjék, addig is az alispáni határozat, mely a régi állapot visszaállítását rendelte el, jogervényben fenn marad.

A selypi czukorgyár.

A selypi czukorgyár ügyében a zagyi vizek felhasználása tárgyában Hatvani Deutsch által beadott panasz kérvény és felebbezések folytán a n. n. miniszter végleg határozott, s a közigazgatási bizottság határozatát, mely a selypi czukorgyár javára szol, csekély módosítással jóváhagyta.

Aranygy.

Augustus havában a headványok száma volt a júliusi határlelkál együtt 2377. Ebből elintéztetett: 1464. Határlelk csupán: 913. Az arvapénztárban 713,964 frt 12 kr közpénz és érték papir kezeltek. A kezelés rendben találtatott.

Tanügy.

Az eségi tanító választás jóváhagyott. A polgári iskola és a többi közégi iskolák költségvetései felterjesztettek. Egyéb ügyeikre méltó dolog megyei tanögyönkre avg. havasán e nem fordul.

Időügy.

Szépnek pénzügyi igazgató összehasonlító jelentése szerint az időügy kedvező fogadtatást vett. Az adósságok bevételei a múlt év eredményeit felülmúlják; csak

a dohány jövedék, dézsmaváltság és a tanítványdíj-alapnál észlelhető némi csekély visszasor.

Az összes adókievetési munkálatok be vannak bejezve.

Az alispán múlt havi kézfése folytán a marezai szőlők ügyében a pénzügyigazgató ez úléseu felett meg. Kijelenté ugyanis, hogy ezen parlogon hagyott szőlők dézsmaváltságát a múlt évre le van írva, s így a marezai szőlőtulajdonosok ezen szőlőket most már minden felelem és aggály nélkül nyvelés alá vehetik. Eddig azért nem nyeltek a marezaiak ezen szőlőket, mivel a termést mindig a vegrehajtó vitte el.

Az igazgató kiltásba helyezte a bizottságnak, hogy a hanyag előhíratok esetről esetre be fogja jelenteni a bizottságnak. Lesz tehát fejedelmi eljárás eieg.

Felkésztségügy.

Dr. Kacsokovich Gyula főorvos ur (hala az Istennek) mindig kedvezo szinben törtélt felkésztségügyünk. A heveny fertőző betegségek csökkennek; csak a hagymáz dult járványosan. Ezerken állítólag a rossz ivóvíz miatt 33 hagymáz-beteg volt Dr. Feledi Ferenc és Dr. Plichta Soma tá. főorvosok és járási orvosok nagy szorgalommal teljesítették a helyszíni szemleket.

A rétsági patikát Keresztury eddigi gyógyszerész Vincenzodórtól ruházta át. Perényi István verőcei orvosnak megengedetett, hogy kezi győgytár tarthasson.

Az állategészségügy most is rossz lábon áll.

Utügy

Az utak jók voltak. A kavics szállítás e hó végéig befejezték fog. A megyénk határain átvonuló budapest-rimaszombati hadaslati uton a katonai bizottság mintegy 116 kisebb nagyobb hibát talált, melyek a vármegeye költségeire lesznek javítandók. — Az utbiztost is kérdőre vonják, hogy honnan van ez a sok hiba, mert nem voltak az árkok és csatornák kellőleg tisztítva, a kerekvetők alkalmazva, a hidak javítva, a beomlások eltávolítva stb. stb. Bizonyára az lesz ezekre a válasz, hogy nem volt pénz!

A Bpest kassái és sehneci állami utakon teljesített kavics szállítás és építkezések felülvizsgálatát a kereskedelmi miniszter elrendelven, ennek teljesítésére a bizottsági tagok felkerelték, és pedig Vácztól Balassagyarmatig Laskary Gyula, Rétsgától Hontvármegyéig Mocsary Odón ur, B-Gyarmaton Szakall Balás Antal ur, Szakalltól Gőmörvármegyéig Szakall Barna ur.

A kereskedelmi miniszter elrendelte azt is, hogy a Cölulöz-főző kazánok is rendes vizsgálat alá veendők. Lónyabánya, Madacska és Lengyora vizinális csoportok viz. számadásai jóváhagyttak. Úlés vége déli 12 órakor.

Az aradi országos iparos congressus és délmagyarországi gazdasági és ipar kiállítás.*)

A magyarok golgothájában Araden e hó 6. 7. és 8-án igen mozgalmas napok voltak, amennyiben ezen napokban tartja az ország összes ipartestülete II. congressusát, már e hó 5-én délután kezdődtek az ünnepségek, a midőn a Bpestől érkezett személy vonat mintegy 200 iparos képviselővel, élőkön Ráth Károly és még sok bpesti vendéggel délután 5 órakor robogott be Aradra, hol a perrottone csoportosulva, ifj. Kristófi Janos az aradi ipartestület elnöke, igen hatos és leköszölt szavakkal fogadta a vendégeket és felajánlotta Arad városá vendég szeretetét, mire Ráth Károly rövid szavakkban megköszönte a szíves fogadtatást. Erre az indóház előtt mintegy 7-8 főtöbbségű lovasúti kocsárakozott a megérkezett vendégek, kik el is foglaltak helyüket, ünnepélyesen bevonultak a városba.

A bevonulás a lassú lovasút mentén már kellemesen lepett meg bennünket Arad impozáns főutczája, a hol jobbról balról emelkednek, igazán a fővároshoz méltó palota sorok. A kik közül-kiváltké leginkább az aradi városához (a melyhez hasonló az országban nincs) pénzügyi palota, arad tan. e. vasútiak palotája, megye és törvényház, színház, Lyceum, fehér kereszt szálloda, Simay fürdő stb. a főutczán végig haladva jelezte, hogy ki ki az ipartestület helyiségekbe menjen az elszállásolási jegyek átvetéle végett, az ipartestület elé érve mindenkit meglepett azon palolaszerű épület, melynek homlokzatán az Isten ald meg a tiszta ipart” című jelző arany betűkkel töltődik, egy faldalmas sálaj szállta meg lelkünkkel az azon vagy elnevelt bennünk, valjon létecsünk e Gyarmaton elhez hasonló valaha? — Erre elszállásoltatunk.

Még ez este 8 órakor gyűlekeztünk az ipartestület helyiségeibe, hol az ismerkedési estély tartatott, a hol mintegy 4 terem zúfolásig megtelt vidéki iparos vendégekkel. 8 óra után néhány perczrel aradi cigány zenekara tüzes indulóval nyitotta meg az estélyt, a hol ismét ifj. Kristófi Janos meleg szavu jószámban üdvözölte a vendégeket, mire Arad delegátale rögtön a „Felhímlak” című indulót a legösszegebb hangon elnekelte; még ez estélyen indítványozta Ráth Károly, miszerint a holnap nagy gyűlés tisztikara candidaltassék, indítványa elfogadtatott.

Masnap 6-án 8 órakor reggel a „Fehér kereszt” szálloda díszes nagy terében gyűlekeztünk, a hol a congressus volt megtartandó, fel 9 órakor megjelent Ráth Károly az országos ipartestületek központi bizottságának elnöke, aki is javaslatba hozta, hogy a nagy gyűlés körénközt válasszon, mire egyhangulag Busbach Adám veterán iparos barátunk egyhangulag megválasztott, ki elfoglatlan elnöki széket, röviden üdvözölte a egybegyűlt tagokat, egyuttal felhívta a nagygyűlést, hogy ezen congressus vezetésére elnök választassék és egyuttal Ráth Károlyt hozzá javaslatba, mire zajos éljenek között Ráth Károly elnökke választott. Erre alakulás megtörténvén, az ülés megnyitottatott. Erre azonban meg

jelent Arad megye alispánja és Arad város polgármestere, Ráth Károly üdvözölte őket, a polgármester hozzászólt és gazin felkeltet szavakkban fejezte ki Arad város közönsége jó indulatát és az ország valamennyi vidékéről ide seregelt iparos képviselőket Arad város falai között örömmel látott vendégeket üdvözölte.

Erre az ülés megnyitottatott és a XVII. pontban előre közölt előadók tárgyalása megkezdett, és három napon át tartott üléseu a legpeldasabb rendben tartagyalatott. Szükség azonban, hogy itt is azt kellett tapasztalunk, a mind ezt már a 6 év előtt életbe léptetett 1884. XVII. t. cz. is tanúsította, hogy ez inkább Bpestnek és a gyári nagy iparnak köszül, nem pedig az ország kis iparosai érdekeit vedi, úgy ezen gyűlés is elarasztva Bpest gyáraival és iparhatósági bizottsáival (kik ügyvedek) a nagy ipar érdekeit tartotta szemelőtt, s a kis ipart melőzte.

Meg kell még említenünk, hogy kegyeletünk hála adoját is lekaraván róla (habár faradtan és felhőlyagzott lábakkal) a 13 vértanu kivégzetési helyét is felkerestük, a melyt a városotl távol esik, a hol nema imákban költők föhasználtak a mindenhatóhoz, érteik. Innét a szomorú és atkos emléki aradi var belsejét tekintettük meg, habár nekünk szomorú, de mégis idegennek meglekintésre méltó.

Innét ismét a gyűlési terembe siettünk, a honnét d. n. 5 órakor a kiállítás testületleg tekintettük meg. Mondhatjuk, hogy a kiállítás egyike a legsikerültebbeknek az országban, ennek leírását már a lapok közölték, tehát fölösleges lenne ezt ismételni. Azonban azt el nem mulasztathatunk felmélteni, hogy mily hatással és benyomással volt az reánk gyarmatiakra nézve, a midőn a kiállítás területére értünk, a kiállítás összes harangjai meghuztak és azok között a mi kedves harangunkat a mely egyházunkat 78 évig ékesíté, felsmérték és viszont láttuk; ekkor csakugyan Dr. Palásti páspók ur hatos szavai jutottak szinkbe a midőn azt mondta, hogy a harang születésüktől a sirunkig kíséri.

7-én a gyűlés folytatása 8 óra pedig lezárása volt ezután sieltt kiki szerette köze vissza.

Végül meg kell említenünk és jóakarattalag figyelemztetjük Arad város polgárságát, de különösen az ipartestület rendező bizottságát, hogy jövőre adott szavakul tartásuk meg, mert ha voltak kedves emlékeink Aradon, sajnos, voltak keserűségeink is, a mennyiben a felajánlott meleg hangu vendégcsinnet hirdetésével vissza éltek, sőt a felajánlott lakások, nem akarta nevelni említeni, a vendégnek majd nem a bőrebe kerültek. — Pedig ha ez október 6-án is így lesz, akkor Arad keserű emléke nagyon felelevenítünk.

B-Gyarmat, 1890. szeptember 11.

Kommerell Gyula.

16 darab siementhali import.

Nem lesz felesleges erről a tárgyról egy-némi jeleket elmondani, már azért is, mert itt-ott ganezők szót is levetett hallani a válsalat ellen.

Egy bika, kilencz 6-8 éves tehen, és hat két éves szarvashó állott ezen érdeklítő telvény és törvényesített Siementhali marha csoport, melyet a szász-erzsegi gazdasági egyeslet Somogyi Sz. János és társai napjaink felvásárolt.

A kilencz tehen ára egyenként 120 forinttal számoltatott 1170 frtba, a hat kasz 90 frttalval 540 frtba, és a két éves bika 200 frtba, szállítás és egyéb kiadások 143 frt 98 kr.

Az értékek alapján, a marha csoport a megjelölt árakból egyeleti tagok által új becsles alá vetetett, a szállítási költségek pedig ártek frttan végtetett ki, és került 8 kába minden forint után egy frt.

Megemlítenő, hogy ezen törvénytelenesület, néhány év előtt a magyar földművelési m. költségvetés Turasz Béla m. tanácsos ur importálta, és lea Sz. Imrén Romgyarmat megtelepítője, egy hatékú azonban hogy ezen déli egyhálat nem felet meg van a papi faj marhának, tudni kell azt is, hogy a Szent Imrei földművelési iskola egyik feladatát a szajtszálást elajátítsa, mi intetivébe fejeli képezzégy egyadatu igényül. Innon van, hogy a Siementhali törzs teheneinek ha nem le egyszerűen, még is idővel Ranyhóli faj marhával szándékoltatik helyettesíteni.

Az mondatolt, hogy a megérkezett 16 állat rozsz állapotban érkezett meg. Igaz, ezt elvitatni nem lehet, de meg kell gondolni, hogy a 6 év fát napjaink vasat való szállítás nagyon megviselheti a nyugalmas és jó legelőségek telvényesület. Az is lehet, hogy az országosan elterjedt száj és korom fájának is kilt-hettek téve előbbi időben, és annak nyomán jeltátek mai nap rajtok.

Keltek támadtak az állatok egészsége miatt is. Ezeket azonban segítői védekeztet folytán az állami állatorvos elcsaltatja, így vevő arad egész megnagyobbított állattartókat hám araj acquitio mentesít az állatokkal. Nemi ok nélkül, egyszerűen a vilt-júk, mert alig pár hét előtt a Szász kormány Szászban hat Forster tehénvásárlatból egy Siementhali bikát 400 forintot kelt ugyan ily faj tehén 400-500 forintot vett meg, saját tenyésztési céljaira. Az pedig hogy 10 darabolt állat tenyésztési telvény törvényesített csoport szállítása 143 frtt minden egyes mellékes és orvos vizsgálati költségek 143 frtt kerültek, valóban nem mondták soknak, és csak azt ajánljuk hámok bevasárlásukat szándékolt gazdálkodóknak, hogy csak szajtszálást tegyék meg hasonló legény a bevasárlásukat.

Végre még csak néhány elismerésről a faradtatlan moralu jóles gazdálkodóknak Raszinkó Antal urnak, kinek bégalma nélkül alig sikerült volna a Szászny vidéki gazdasági egyesletnek e hasonló állattenyésztési eszközök végrehajtani.

Kovács Rózsa-Isztván.

Sászany vidéki g. e. elnök.

Losonez, szept. 18.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Minekintamna már többen vitáltak a megyeházának idehozatalát, természetes, hogy annak egyrészt a jó,

*) R. cikk lapunk múlt számból térből miatt maradt ki.

